

32001L0102

10.1.2002

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 6/45

DYREKTYWA RADY 2001/102/WE

z dnia 27 listopada 2001 r.

zmieniająca dyrektywę 1999/29/WE w sprawie substancji i produktów niepożądanych w środkach żywienia zwierząt

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając dyrektywę Rady 1999/29/WE z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie substancji i produktów niepożądanych w środkach żywienia zwierząt⁽¹⁾, w szczególności jej art. 10 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 1999/29/WE stanowi, że materiały paszowe mogą być wprowadzane do obrotu we Wspólnocie jedynie kiedy są zdrowe, autentyczne i o jakości handlowej.
- (2) Termin „dioksyiny” obejmuje grupę 75 polichlorowanych dibenzo-p-dioksyn („PCDD”) i 135 polichlorowanych dibenzofuranów („PCDF”), kongenerów, z których 17 ma działanie toksyczne. Najbardziej toksycznym kongenerem jest 2,3,7,8-tetrachlorodibenzo-p-dioksyna (TCDD) sklasyfikowana przez Międzynarodową Agencję Badań nad Rakiem i inne znane organizacje międzynarodowe jako znana substancja rakotwórcza. Komitet Naukowy ds. Żywności (SCF) wspólnie ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO) stwierdził, że poniżej pewnego poziomu działanie rakotwórcze dioksyn nie występuje. Inne szkodliwe działanie, takie jak endometrioza, działanie neurobehawioralne i immunosupresyjne występują na poziomach znacznie niższych i dlatego są uważane za istotne przy określaniu dawki dopuszczalnej.
- (3) Polichlorowane bifenyle („PCB”), należą do grupy 209 różnych kongenerów, które mogą być podzielone ze względu na ich toksykologiczne właściwości: 12 kongenerów wykazuje właściwości toksykologiczne podobne do dioksyn i dlatego często są one nazywane „dioksynopodobne PCB”. Inne PCB nie wykazują toksyczności „dioksynopodobnej”, lecz mają inny profil toksykologiczny.
- (4) Każdy kongener z grupy dioksyn lub dioksyno-podobnych PCB prezentuje inny poziom toksyczności. Aby móc podsumować toksyczność tych różnych kongenerów, wprowadzona została w celu ułatwienia oceny

ryzyka i kontroli regulacyjnej koncepcja współczynników równoważności toksycznej („TEF”). Oznacza to, że wyniki analizy odnoszące się do poszczególnych 17 kongenerów z grupy dioksyn i 12 kongenerów z grupy PCB dioksynopodobnych są wyrażone w postaci jednej jednostki wartościującej: „Toksyczne stężenie równoważnikowe TCDD”.

- (5) Dioksyiny i PCB są bardzo odporne na degradację chemiczną i biologiczną i dlatego utrzymują się w środowisku i gromadzą się w łańcuchu paszowym i pokarmowym.
- (6) Rozmieszczenie dioksyn, PCB i dioksynopodobnych PCB w środowisku powoduje skażenie otoczenia obejmujące rośliny lądowe, spasane bezpośrednio lub używane jako materiał paszowy dla paszy dla zwierząt, jak również wodny łańcuch paszowy. To samo dotyczy gleby, która mogłaby skażać materiały paszowe lub być spożyta bezpośrednio przez zwierzęta. Ponadto, oprócz skażenia otoczenia, może nastąpić przypadkowe bezpośrednie zanieczyszczenie paszy spowodowane lokalną emisją dioksyn w wyniku działalności przemysłowej, skażenie materiałów paszowych podczas ich produkcji, przetwarzania i transportu oraz bezprawnych praktyk lub zaniedbania zarządzania podczas produkcji paszy.
- (7) Więcej niż 90 % przypadków narażenia ludzi na działanie dioksyn pochodzi ze środków spożywczych. Środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego zazwyczaj przyczyniają się do 80 % wszystkich przypadków narażenia. Obciążenie dioksynami u zwierząt pochodzi głównie z paszy. Dlatego pasze i w niektórych przypadkach gleba są uważane za potencjalne źródła dioksyn.
- (8) SCF w dniu 30 maja 2001 r. wydał opinię w sprawie oceny ryzyka dioksyn i dioksynopodobnych PCB w żywności. Jest to wersja zaktualizowana oparta na nowych informacjach naukowych dostępnych od czasu przyjęcia przez SCF opinii w tej sprawie w dniu 22 listopada 2000 r. SCF ustalił dopuszczalną tygodniową dawkę (TWI) dla dioksyn i dioksynopodobnych PCB na 14 pg WHO-TEQ/kg masy ciała. Szacunki dotyczące narażenia wskazują, że u znacznej części populacji Wspólnoty przekracza jest w dawce pokarmu dopuszczalna dawka.

⁽¹⁾ Dz.U. L 115 z 4.5.1999, str. 32.

- (9) Dlatego też zmniejszenie narażania ludzi na działanie dioksyn poprzez spożycie żywności jest istotne i niezbędne w celu zapewnienia ochrony konsumenta. Ponieważ skażenie żywności jest bezpośrednio związane ze skażeniem paszy, należy przyjąć zintegrowane podejście przy zmniejszeniu przypadków występowania dioksyn w łańcuchu pokarmowym, np. w materiałach paszowych przez zwierzęta służące do produkcji żywności dla ludzi. Wprowadzenie środków odnoszących się do materiałów paszowych i pasz jest dlatego zasadniczym krokiem w kierunku zmniejszenia przyjmowania dioksyn przez ludzi.
- (10) Komitet Naukowy ds. Żywnienia Zwierząt („SCAN”) został poproszony o informacje na temat źródeł skażenia pasz dioksynami i PCB, w tym dioksynopodobnymi PCB, narażenia zwierząt służących do produkcji żywności na dioksyny i PCB, przenoszenia tych składników na produkty spożywcze pochodzenia zwierzęcego i wszelkiego wpływu na zdrowie zwierząt dioksyn i PCB zawartych w paszach. W dniu 6 listopada 2000 r. SCAN wydał opinię. Określiła ona mączkę rybną i olej z ryb jako najbardziej skażone materiały paszowe, przy czym produkty pochodzenia europejskiego są bardziej skażone. Tłuszcz zwierzęcy został określony jako następny najpoważniej skażony materiał. Wszystkie inne materiały paszowe pochodzenia zwierzęcego i roślinnego mają stosunkowo niski poziom skażenia dioksynami. Nietrawione części pożywienia wykazały szeroki zakres skażenia dioksynami w zależności od lokalizacji, stopnia zanieczyszczenia glebą i narażenia na źródła zanieczyszczenia atmosfery.
- (11) Należy wprowadzić w życie środki mające na celu zmniejszenie obecności i uwalniania dioksyn do środowiska, aby zmniejszyć wpływ zanieczyszczenia środowiska na skażenie materiałów paszowych. SCAN zalecił między innymi położenie nacisku na zmniejszenie wpływu najbardziej skażonych materiałów paszowych na całkowite skażenie pokarmu.
- (12) Najwyższe dopuszczalne poziomy dioksyn i dioksynopodobnych PCB powinny być odpowiednim narzędziem dla zapobiegania niedopuszczalnie wysokiemu narażeniu zwierząt i zapobiegania rozmieszczeniu pasz o niedopuszczalnie wysokim skażeniu np. w razie przypadkowego skażenia i narażenia. Ponadto, ustalenie najwyższych dopuszczalnych poziomów jest niezbędne do wprowadzenia systemu kontroli regulacyjnej i zapewnienia jednolitego stosowania.
- (13) Środki oparte jedynie na ustaleniu najwyższych dopuszczalnych poziomów dioksyn i dioksynopodobnych PCB w paszach nie byłyby wystarczająco skuteczne w zmniejszeniu narażenia ludzi na działanie dioksyn, chyba że poziomy zostałyby ustalone tak nisko że duża część dostaw paszy musiałaby zostać uznana za niezdatną do spożycia przez zwierzęta. Ogólnie wiadomo, że w celu aktywnego zmniejszenia obecności dioksyn w paszach, najwyższym dopuszczalnym poziomom powinny towarzyszyć środki stymulujące aktywne podejście, włącznie z określeniem poziomów działania i poziomów docelowych dla pasz w powiązaniu ze środkami ograniczenia emisji. Poziomy docelowe wskazują poziomy, jakie należy osiągnąć w celu obniżenia ostatecznie narażenia ludzi dla większości populacji do TWI ustalonej przez SCF. Poziomy działania są narzędziem dla właściwych władz i podmiotów służącym do określenia tych przypadków gdzie należy zidentyfikować źródło skażenia i podjąć środki zmierzające do jego zmniejszenia lub wyeliminowania, nie tylko w przypadku niezgodności z niniejszą dyrektywą, lecz również gdy istnieje znaczny poziom dioksyn powyżej normalnego poziomu otoczenia. To spowoduje stopniowe zmniejszenie poziomu dioksyn w paszach, i w końcu zostaną osiągnięte poziomy docelowe. Zalecenie Komisji w tej sprawie jest dlatego skierowane do Państw Członkowskich.
- (14) Chociaż, z toksykologicznego punktu widzenia, wszelkie poziomy powinny dotyczyć dioksyn, furanów i dioksynopodobnych PCB, na razie najwyższe dopuszczalne poziomy ustala się jedynie dla dioksyn i furanów, a nie dla dioksynopodobnych PCB, ponieważ dostępne dane dotyczące obecności tych ostatnich są bardzo ograniczone. Jednakże nadal będzie prowadzone monitorowanie, w szczególności obecności dioksynopodobnych PCB w celu włączenia tych substancji do najwyższych dopuszczalnych poziomów.
- (15) Niedopuszczalna zawartość dioksyn w paszach powinna zostać oceniona w świetle aktualnych poziomów skażenia otoczenia, które są różne dla różnych materiałów paszowych. Najwyższy dopuszczalny poziom powinien zostać ustalony, biorąc pod uwagę skażenie otoczenia, na poziomie surowym, lecz możliwym do spełnienia.
- (16) W celu zapewnienia, że wszystkie podmioty w łańcuchu pokarmowym i paszowym nadal dokonują wszelkich możliwych wysiłków i robią wszystko co jest niezbędne do ograniczenia obecności dioksyn w paszy i żywności, stosowane najwyższe dopuszczalne poziomy powinny zostać poddane przeglądowi w określonym terminie w celu ustalenia niższych najwyższych dopuszczalnych poziomów. Całkowite zmniejszenie narażenia ludzi na działanie dioksyn o co najmniej 25 % powinno zostać osiągnięte do 2006 r.
- (17) Mieszanka paszowa i materiały paszowe pochodzenia roślinnego zwykle nie zawierają wysokiego poziomu dioksyn. Ponieważ materiały paszowe pochodzenia roślinnego stanowią w większości główny składnik pokarmu wielu gatunków zwierząt, właściwe jest ustalenie najwyższych dopuszczalnych poziomów również dla tych materiałów paszowych. Im bardziej czuła metoda analizy, tym bardziej kosztowne i czasochłonne jest badanie na zawartość dioksyn. Ponieważ ważne jest, aby przebadać tak wiele próbek jak to możliwe, proponowane najwyższe dopuszczalne poziomy są nieco wyższe niż normalne poziomy otoczenia biorąc pod uwagę, że stanowią one górną granicę poziomów.

- (18) Najważniejsze jest zmniejszenie ogólnych poziomów skażenia dioksynami w paszach jakie ma być osiągnięte. Jest więc bezwzględnie konieczne wydanie zakazu mieszania materiałów paszowych i pasz zgodnych z najwyższymi dopuszczalnymi poziomami z materiałami paszowymi/paszami przekraczającymi te najwyższe dopuszczalne poziomy.
- (19) Dyrektywa 1999/29/WE powinna dlatego zostać odpowiednio zmieniona.
- (20) Stały Komitet ds. Pasz nie wydał pozytywnej opinii. Komisja nie była dlatego w stanie przyjąć przepisów, jakie przewidywała zgodnie z procedurą ustaloną w art. 13 dyrektywy 1999/29/WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W załącznikach I i II do dyrektywy 1999/29/WE wprowadza się zmiany zgodnie z Załącznikiem do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Państwa Członkowskie przyjmują i publikują przed dniem 1 lipca 2002 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy oraz niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Państwa Członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 lipca 2002 r.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji.

Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

1. Przepisy określone w art. 1 są poddawane przeglądowi po raz pierwszy najpóźniej do dnia 31 grudnia 2004 r. w świetle nowych danych dotyczących obecności dioksyn i dioksynopodobnych PCB, w szczególności w celu włączenia dioksynopodobnych PCB do poziomów, jakie mają zostać ustalone.

2. Przepisy określone w art. 1 będą ponownie poddane przeglądowi najpóźniej do dnia 31 grudnia 2006 r. w celu znacznego zmniejszenia najwyższych dopuszczalnych poziomów.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 5

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 27 listopada 2001 r.

W imieniu Rady

A. NEYTS-UYTTEBROECK

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W załącznikach I i II do dyrektywy 1999/29/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) W załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) w tabeli pkt B „Produkty” pkt 21 otrzymuje brzmienie:

Substancje, produkty	Pasze	Maksymalna zawartość w mg/kg (ppm) odpowiadająca paszy o wilgotności 12 %
1	2	3
21. „Dioksyna (suma polichlorowanej dibenzo-para-dioksyny (PCDD) i polichlorowanych dibenzo-furanów (PCDF) wyrażona w równoważnikach toksyczności Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), przy zastosowaniu WHO-TEF (współczynnik równoważności toksycznej, 1997 r.) PCDD/F	Wszystkie materiały paszowe pochodzenia roślinnego włącznie z olejami roślinnymi i produktami ubocznymi	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
	Minerały	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
	Tłuszcz zwierzęcy, włącznie z tłuszczem z mleka i tłuszczem z jaj	2,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
	Inne produkty zwierząt lądowych włącznie z mlekiem i przetworami mlecznymi oraz jaja i produkty jajeczne	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
	Olej z ryb	6 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
	Ryby, inne zwierzęta wodne, ich produkty i produkty uboczne z wyjątkiem oleju z ryb ⁽⁷⁾	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
	Mieszanka paszowa, z wyjątkiem pasz dla zwierząt futerkowych, karmy dla zwierząt domowych i ryb	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
	Karma dla ryb Karma dla zwierząt domowych.	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾

b) na końcu załącznika I dodaje się przypisy w brzmieniu:

„⁽⁵⁾ Górne granice stężeń: górne granice stężeń są obliczone przy założeniu, że wszystkich wartości różnych kongenerów poniżej granicy oznaczalności są równe granicy oznaczalności.

⁽⁶⁾ Te najwyższe dopuszczalne poziomy zostaną przejrane po raz pierwszy przed dniem 31 grudnia 2004 r. w świetle nowych danych dotyczących obecności dioksyn i dioksynopodobnych PCB, w szczególności w celu włączenia dioksynopodobnych PCB do poziomów jakie mają być ustalone i zostaną ponownie przejrane przed dniem 31 grudnia 2006 r. w celu znacznego zmniejszenia najwyższych dopuszczalnych poziomów.

⁽⁷⁾ Świeże ryby dostarczone bezpośrednio i użyte bez pośredniej przeróbki do produkcji pasz dla zwierząt futerkowych są wyłączone z najwyższych dopuszczalnych poziomów. Produkty, przetworzone białko zwierzęce wyprodukowane z tych zwierząt futerkowych nie mogą wejść do łańcucha pokarmowego i karmienie nimi zwierząt hodowlanych które są utrzymywane, tuczone lub hodowane do produkcji żywności jest zabronione.”

2) W załączniku II wprowadza się następujące zmiany:

a) w tabeli część A pkt 4 otrzymuje brzmienie:

Substancje, produkty	Pasze	Maksymalna zawartość w mg/kg (ppm) odpowiadająca paszy o wilgotności 12 %
1	2	3
4. „Dioksyna (suma polichlorowanej dibenzo-para-dioksyny (PCDD) i polichlorowanych dibenzofuranów (PCDF) wyrażona w równoważnikach toksyczności Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), przy zastosowaniu WHO-TEF (współczynniki równoważności toksycznej, 1997) PCDD/F	Wszystkie materiały paszowe pochodzenia roślinnego włącznie z olejami roślinnymi i produktami ubocznymi	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Minerały	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Tłuszcz zwierzęcy, włącznie z tłuszczem z mleka i tłuszczem z jaj	2,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Inne produkty zwierząt lądowych włącznie z mlekiem i przetworami mlecznymi oraz jaja i produkty jajeczne	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Olej z ryb	6 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Ryby, inne zwierzęta wodne, ich produkty i produkty uboczne z wyjątkiem oleju z ryb ⁽⁴⁾	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Mieszanka paszowa, z wyjątkiem pasz dla zwierząt futerkowych, karmy dla zwierząt domowych i ryb	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Karma dla ryb Karma dla zwierząt domowych	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ⁽²⁾ ⁽³⁾

b) na końcu części A skreśla się przypis 2 i zastępuje się przypisami w brzmieniu:

- „⁽²⁾ Górne granice stężeń: górne granice stężeń są obliczone przy założeniu, że wszystkich wartości różnych kongenerów poniżej granicy oznaczalności są równe granicy oznaczalności.
- ⁽³⁾ Te najwyższe dopuszczalne poziomy zostaną przejrane po raz pierwszy przed dniem 31 grudnia 2004 r. w świetle nowych danych dotyczących obecności dioksyn i dioksynopodobnych PCB, w szczególności w celu włączenia dioksynopodobnych PCB do poziomów jakie mają być ustalone i zostaną ponownie przejrane przed dniem 31 grudnia 2006 r. w celu znacznego zmniejszenia najwyższych dopuszczalnych poziomów.
- ⁽⁴⁾ Świeże ryby dostarczone bezpośrednio i użyte bez pośredniej przeróbki do produkcji pasz dla zwierząt futerkowych są wyłączone z najwyższych dopuszczalnych poziomów. Produkty, przetworzone białko zwierzęce wyprodukowane z tych zwierząt futerkowych nie mogą wejść do łańcucha pokarmowego i karmienie nimi zwierząt hodowlanych które są utrzymywane, tuczone lub hodowane do produkcji żywności jest zabronione.”